

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA PODKARPACKIEGO

Rzeszów, dnia środa, 8 marca 2023 r.

Poz. 1416

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR P-II.4131.2.41 .2023 WOJEWODY PODKARPACKIEGO

z dnia 7 marca 2023 r.

Na podstawie art. 85, 86 i 91 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40.).

STWIERDZAM NIEWAŻNOŚĆ

-§ 5 w zakresie słów „z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2023 r.” uchwały Nr XLV/239/2023 Rady Gminy w Tyrawie Wołoskiej z dnia 31 stycznia 2023r. w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do uzyskania wsparcia w ramach programu ‘Posiłek w szkole i w domu’ na lata 2019-2023.

Uzasadnienie

Rada Gminy w Tyrawie Wołoskiej na sesji w dniu 31 stycznia 2023 r. podjęła uchwałę Nr XLV/239/2023 w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do uzyskania wsparcia w ramach programu ‘Posiłek w szkole i w domu’ na lata 2019-2023. Wskazana uchwała została doręczona organowi nadzoru w dniu 10 lutego 2023 r.

W toku badania legalności uchwały organ nadzoru stwierdził podjęcie § 5 uchwały z istotnym naruszeniem art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów normatywnych (Dz.U. z 2019 r. poz.1461), w związku z czym wszczął w dniu 15 lutego 2023 r. postępowanie zmierzające do stwierdzenia nieważności § 5 w zakresie słów „(..) z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 2023 r. „ uchwały nr XLV/239/2023.

W myśl art. 88 ust. 1 Konstytucji RP warunkiem wejścia w życie ustaw, rozporządzeń oraz aktów prawa miejscowego jest ich ogłoszenie. Zasady i tryb ogłaszania aktów normatywnych określa wspomniana ustawa. Z treści powołanego art. 88 ust. 1 Konstytucji wynika, że data ogłoszenia przepisu prawnego, w tym m.in. uchwały stanowiącej akt prawa miejscowego, jest datą początkową, od której może on wejść w życie. Powtórzeniem przepisu konstytucyjnego jest art. 42 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40), zgodnie z którym zasady i tryb ogłaszania aktów prawa miejscowego określa ustawa z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych. Według art. 4 ust. 1 tej ustawy akty prawne zawierające przepisy powszechnie obowiązujące, ogłaszane są w dziennikach urzędowych i wchodzi w życie po upływie 14 dni od ich ogłoszenia, chyba że dany akt normatywny określi termin dłuższy. Z kolei ust. 2 tego przepisu stanowi, że w uzasadnionych przypadkach akty normatywne mogą wchodzić w życie w terminie krótszym niż 14 dni, a jeżeli ważny interes prawny państwa wymaga natychmiastowego wejścia w życie aktu normatywnego i zasady demokratycznego państwa prawnego nie stoją temu na przeszkodzie, dniem wejścia w życie może być dzień ogłoszenia aktu w dzienniku urzędowym. Natomiast art. 5 ustawy stanowi, że przepisy art. 4 nie wyłączają możliwości nadania aktowi normatywnemu wstecznej mocy obowiązującej, jeżeli zasady demokratycznego państwa prawnego nie stoją temu na przeszkodzie. Analizowana uchwała, w związku z rodzajem zawartych w niej norm prawnych, jest aktem prawa miejscowego i powinna podlegać wyżej wymienionym regułom publikacji i wejścia w życie aktów normatywnych zawierających przepisy powszechnie obowiązujące ogłaszane w dzienniku urzędowym z zachowaniem odpowiedniego terminu vacatio legis, który ma na celu zapoznanie się z nowymi rozwiązaniami przez adresatów tychże norm.

Zgodnie z aktualnym orzecnictwem, za naruszające powyższe przepisy należy uznać stosowane w uchwałach będącymi aktami prawa miejscowego zapisy ustalające, że dana uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Podkarpackiego lecz z mocą obowiązującą od określonego daną datą terminu (niezależnie czy termin ten przypada przed czy też po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia). Takie regulacje powodują brak możliwości wskazania początkowej daty obowiązywania danego aktu normatywnego, gdyż nie wiadomo czy wchodzi on w życie po upływie 14 dni od ogłoszenia w dzienniku czy też od podanej konkretnej daty. Tymczasem data wejścia w życie aktu prawa miejscowego nie może budzić wątpliwości, czy też wprowadzać w błąd – tak stanowi m.in. Wojewódzki Sąd Administracyjny w Łodzi w wyroku z dnia 3 grudnia 2020 r. sygn. akt I SA/Łd 394/20; Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie w wyroku z dnia 25 czerwca 2020 r. sygn. akt VIII SA/Wa 110/20.

Zapisy takie naruszają także zasadę dobrej legislacji jak również zasadę zaufania obywateli do stanowionego prawa wynikające z ustanowionej w art. 2 Konstytucji RP zasady demokratycznego państwa prawnego. Za prawidłowe uregulowanie należy uznać takie według którego uchwała podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Podkarpackiego oraz wchodzi w życie w określonym datą terminie.

W judykaturze wskazuje się także, że wejście w życie i uzyskanie mocy przez akt prawny są zdarzeniami tożsamymi. Wejście w życie przepisu oznacza, że uzyskuje on moc prawną i w konsekwencji ma zastosowanie do określonych zdarzeń i stosunków. Akt prawny nie może wejść w życie bez uzyskania przez niego mocy obowiązującej a uzyskanie mocy obowiązującej oznacza jego wejście w życie (vide np. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 27 listopada 2019 r. sygn. akt II FSK 1271/19).

Według organu nadzoru postanowienie zawarte w § 5 przedmiotowej uchwały stanowi istotne naruszenie prawa. Zgodnie z tym postanowieniem uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Podkarpackiego, z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 2023 r. Regulacja ta zawiera dwie przeciwstawne sobie normy prawne których interpretacja prowadzi do odmiennych wniosków. Pierwsza z nich stanowi, że uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od daty ogłoszenia w dzienniku urzędowym, natomiast według drugiej ma ona zastosowanie od 1 stycznia 2023 r. Skoro zatem w § 5 uchwały zawarto dwie różne daty, to przepis ten jest wewnątrznie sprzeczny, co jest istotnym naruszeniem prawa w przedstawionym wyżej ujęciu i skutkuje koniecznością stwierdzenia nieważności uchwały w tym zakresie.

Wobec powyższego należało stwierdzić, iż przedmiotowa uchwała narusza wskazane w uzasadnieniu obowiązujące przepisy prawne, co czyni zasadnym stwierdzenie jej nieważności w części.

Na rozstrzygnięcie nadzorcze służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Rzeszowie, ul. Kraszewskiego 4A, w terminie 30 dni od jego otrzymania.

z up. WOJEWODY PODKARPACKIEGO

Mariusz Jabłoński
Dyrektor Wydziału Prawnego i Nadzoru